

Δήμος Κοζάνης
Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής

**«Σχέδιο Δράσης
για την ένταξη της
ισότητας των φύλων
στο Δήμο Κοζάνης
2022-2024»**

Οκτώβριος 2021

Χαιρετισμός Δημάρχου Κοζάνης Λάζαρου Μαλούτα

Το στοίχημα της ισότητας των φύλων είναι ένα δύσκολο στοίχημα, το οποίο πρέπει όμως να κερδηθεί. Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί ένα επιπλέον βήμα στην πολιτική μας χάραξη προς την κατεύθυνση της καταπολέμησης των έμφυλων διακρίσεων σε όλο το εύρος των υπηρεσιών και των δομών του δήμου μας. Στόχευσή μας η δημιουργία μιας κουλτούρας αποδοχής και σεβασμού προς όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως φύλου.

Εξαλείφοντας τις διακρίσεις και διασφαλίζοντας ίσα δικαιώματα για κάθε φύλο, οι κοινωνίες διέπονται από αξιοκρατία και ασφάλεια.

Ζώντας σε μία ευρωπαϊκή χώρα η ίση μεταχείριση και συμμετοχή των γυναικών σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, θεωρείται εκ των ων ουκ άνευ. Θεωρώ και προσωπική υποχρέωση, πέραν της πολιτικής, να υλοποιήσω κάθε δυνατή ενέργεια για να διασφαλίσω τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου.

Χαιρετισμός Προέδρου Δ.Σ. Κοζάνης Νούλας Τουμπουλίδου

Ήταν μεγάλη η πρόκληση όταν ο Δήμαρχος Κοζάνης μου εμπιστεύτηκε και τα καθήκοντα της προέδρου της Δημοτικής Επιτροπής, εξουσιοδοτώντας με ουσιαστικά με τα θέματα Ισότητας, σε μια εποχή που οι αποκαλύψεις μέσα και από το #metoo είναι καταιγιστικές και σοκαριστικές.

Ένας δήμος ο οποίος θέλει να πρωτοπορεί και να πρωταγωνιστεί, πάντα όμως με σεβασμό, δεν μπορεί να κλείνει τα μάτια. Απαιτούνται λοιπόν συγκεκριμένες πολιτικές στο πεδίο της εξάλειψης των έμφυλων διακρίσεων καθώς και η κατάρτιση

ενός Σχέδιου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, όπως αυτό που ομόφωνα ενέκρινε το Δημοτικό Συμβούλιο. Δέσμευση όλων η διαρκής προσπάθεια στην υλοποίησή του, που μπορεί να μας οδηγήσει σε μία κοινωνία μηδενικής ανοχής στη βία και υπεράσπισης της γυναικείας αξιοπρέπειας.

Συντακτική Ομάδα

Συντονισμός:

Παρθένα Τουμπουλίδου,
Πρόεδρος Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας
Γρηγόριος Τζουμερκιώτης,
Εντεταλμένος Σύμβουλος σε θέματα Κοινωνικής Προστασίας και Παιδείας

Συγγραφή:

Δημήτριος Λεούδης
Κοινωνιολόγος, Υπεύθυνος Έργου Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Δήμου Κοζάνης
Ανδριάνα Χαριτοπούλου
Ψυχολόγος, με ειδίκευση στα παιδιά Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Δήμου Κοζάνης
Χρυσούλα Αντωνιάδου
Ψυχολόγος, Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Δήμου Κοζάνης
Παρθένα Σερσέμη
Κοινωνική Λειτουργός, Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Δήμου Κοζάνης

Επιμέλεια:

Δημήτριος Λεούδης
Κοινωνιολόγος, Υπεύθυνος Έργου Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Δήμου Κοζάνης

Το «Σχέδιο Δράση για την ένταξη της ισότητας των φύλων στο Δήμο Κοζάνης» εκπονήθηκε στο πλαίσιο λειτουργίας της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας.

Πίνακας Περιεχομένων

1. Προοίμιο	σελ. 3
2. Υφιστάμενο πλαίσιο υποστηρικτικών δράσεων	4
3. Υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ισότητας των φύλων	5
4. Εξειδίκευση προτεινόμενων δράσεων.....	6
4.1 Δέσμευση	
4.1.1 Δημόσια δέσμευση	7
4.1.2 Χρήση μη σεξιστικού λόγου στα δημόσια έγγραφα του Δήμου Κοζάνης.....	7
4.1.3 Ενεργοποίηση Γραφείου Πολιτικών Ισότητας	8
4.2 Ευαισθητοποίηση	
4.2.1 Αφίσα μηδενικής ανοχής στη βία	9
4.2.2 Δράσεις στην ευρύτερη κοινότητα	9
4.3 Επιμόρφωση	
4.3.1 Επιμόρφωση εργαζομένων και αιρετών	12
4.3.1 Εργαστήρια καταπολέμησης έμφυλων διακρίσεων	12
4.4 Υποστήριξη	
4.4.1 Υποστήριξη εργαζομένων γυναικών	14
4.4.2 Νομική βάση πειθαρχικών κυρώσεων	14
4.4.3 Εργαστήρια αυτοάμυνας.....	14
5. Παρακολούθηση	15
6. Επίλογος	16

1. Προοίμιο

Παρά τους μακροχρόνιους αγώνες για την ισότητα των φύλων, οι ειδήσεις που απασχόλησαν την ελληνική κοινωνία ιδίως τον τελευταίο χρόνο καταδεικνύουν τη δυσάρεστη συνειδητοποίηση ότι είναι ακόμη αρκετά μακρύς ο δρόμος που πρέπει να διανυθεί ώστε να μπορούμε να χαρακτηρίσουμε κοινωνία ισότητας των φύλων την κοινωνία της Ελλάδας.

Από την αναγκαιότητα να αλλάξει η κουλτούρα της ελληνικής κοινωνίας αναφορικά με τις παγιωμένες απόψεις που απορρέουν από απηρχαιωμένες πατριαρχικές ιδέες και θέσεις, προκύπτουν οι ανάγκες για την ουσιαστική ισότητα των φύλων. Η ουσιαστική ισότητα των φύλων αναφέρεται στην εκ των πραγμάτων (de facto) ισότητα, μέσω της οποίας διευρύνεται και κατοχυρώνεται στην πράξη η τυπική νομική ισότητα και η προστατευτική και διορθωτική ή επανορθωτική διάσταση της ισότητας και η οποία εφαρμόζεται στο σύνολο των εννόμων σχέσεων των φυσικών προσώπων ανεξαρτήτως φύλου. Και αυτό καθώς συχνά οι νόμοι είναι αυτοί που μπορούν να καθορίσουν το ηθικό και μη ηθικό μίας κοινωνίας, έστω υπαγορεύοντας ποινικές κυρώσεις για συμπεριφορές οι οποίες στο παρελθόν δεν τιμωρούνταν. Σημειολογικά, η νομοθεσία μπορεί να αποτελέσει έναν ρυθμιστή αναφορικά με τη διαμόρφωση των ηθικών κανόνων της κοινωνίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση υπάρχει έντονη δραστηριότητα σε παγκόσμιο, πανευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο θέσπισης πολιτικών για την προστασία και προάσπιση της ισότητας των φύλων, κάτι που ξεκίνησε από τον προηγούμενο αιώνα και συνεχίζει να απασχολεί έντονα ακόμη τις σημερινές κοινωνίες.

Τα στοιχεία είναι αντιπροσωπευτικά της αναγκαιότητας εντατικοποίησης των προσπαθειών, καθώς ο Ευρωπαϊκός Δείκτης Ισότητας των Φύλων για το 2020 τοποθετεί την Ελλάδα στην τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορικά με το πόσο απέχουν τα κράτη μέλη από την επίτευξη του στόχου της ισότητας των φύλων, με βαθμολογία 52,2 στα 100. Συνολικά η Ευρωπαϊκή Ένωση απέχει 60 έτη μακριά από την επίτευξη της πλήρους ισότητας των φύλων, εάν συνεχιστεί ο ίδιος βαθμός προόδου.

Στο δρόμο για μία κοινωνία ευημερίας και ίσων ευκαιριών για όλες και όλους καμία προσπάθεια δεν θεωρείται αμελητέα και κανέναν εφησυχασμό δεν επιτρέπουν τα δεδομένα.

2. Υφιστάμενο πλαίσιο υποστηρικτικών δράσεων

Ο Δήμος Κοζάνης λειτουργεί Ξενώνα φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους στο πλαίσιο του πανελλήνιου δίκτυο υποστηρικτικών δομών για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας κατά των Γυναικών της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.). Η Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. είναι ο αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση πολιτικών έμφυλης ισότητας και αυτό κατά συνέπεια την καθιστά αρμόδια για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ζωής στην Ελλάδα.

Το Δίκτυο λειτουργεί δομές σε όλη την Ελλάδα οι οποίες είναι 42 Συμβουλευτικά Κέντρα, 19 Ξενώνες και η γραμμή SOS 15900, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες σε γυναίκες θύματα βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων συνδυαστικά. Τα Συμβουλευτικά Κέντρα συνιστούν τις υπηρεσίες πρώτης γραμμής και οι Ξενώνες τις προεκτείνουν όταν απαιτείται φιλοξενία.

Το Δίκτυο στην πόλη της Κοζάνης εκπροσωπείται από το Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης, το οποίο λειτουργεί από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), και τον Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών του Δήμου Κοζάνης, ο οποίος λειτουργεί στην υπηρεσιακή μονάδα του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού.

Στο Συμβουλευτικό Κέντρο Κοζάνης παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γυναίκες θύματα βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων από εξειδικευμένο προσωπικό και αφορούν πιο συγκεκριμένα σε: ενημέρωση και εξειδικευμένη πληροφόρηση, ψυχοκοινωνική και εργασιακή συμβουλευτική, νομική συμβουλευτική και ενημέρωση για τα δικαιώματά τους, καθώς και διασύνδεση με τις απαραίτητες υπηρεσίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των γυναικών.

Στον Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών Δήμου Κοζάνης παρέχονται εξειδικευμένες και εξατομικευμένες υπηρεσίες στο πλαίσιο της φιλοξενίας και της ολιστικής παρέμβασης και στήριξης προς γυναίκες και τα παιδιά τους με σκοπό την επανένταξή τους στην κοινωνία και οι οποίες συμπεριλαμβάνουν: ασφαλής (βραχεία) διαμονή και σίτιση, κοινωνική και εργασιακή υποστήριξη, ψυχολογική υποστήριξη και σύνδεση των γυναικών με άλλες κοινωνικές δομές και υπηρεσίες. Το φυσικό αντικείμενο του επιστημονικού προσωπικού του Ξενώνα συμπληρώνεται με την οργάνωση και υλοποίηση δράσεων δικτύωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας μέσω της επίτευξης της συνεργασίας του με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της πόλης και όχι μόνο. Οι δράσεις δικτύωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας σε θέματα έμφυλης ισότητας και βίας από τη μία συμβάλλουν στην εδραίωση ενός δικτύου εξυπηρέτησης, ενδυνάμωσης και ενίσχυσης των γυναικών και κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας τους και μετά τη λήξη αυτής και από την άλλη προωθούν την πρόληψη και αντιμετώπιση του προβληματικού κοινωνικού φαινομένου της βίας κατά των γυναικών.

3. Υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ισότητας των φύλων

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες αποτελεί σημαντικό εργαλείο εφαρμογής, το οποίο απευθύνεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, οι οποίες καλούνται να την υπογράψουν, να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων, και να υλοποιήσουν, εντός της επικράτειάς τους, τις δεσμεύσεις που διατυπώνονται στη Χάρτα.

Η Χάρτα εκπονήθηκε από το Συμβούλιο των Δήμων και των Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) σε συνεργασία με πολλούς εταίρους, μέσα στους οποίους είναι και η Κεντρική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ). Η εκπόνηση είχε την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω του 5^{ου} Κοινοτικού Προγράμματος Δράσης για την Ισότητα των Φύλων.

Κάθε υπογράφουσα αρχή αναλαμβάνει να καταρτίσει ένα Σχέδιο Δράσης για ένταξη της Ισότητας των Φύλων, στο οποίο καθορίζονται οι προτεραιότητες, οι ενέργειες και τα μέσα για το σκοπό αυτό. Επιπλέον, κάθε υπογράφουσα αρχή αναλαμβάνει να αναπτύξει σχέσεις με όλα τα όργανα και τους φορείς στην επικράτειά της, προκειμένου να προωθήσει την επίτευξη ουσιαστικής ισότητας στην πράξη.

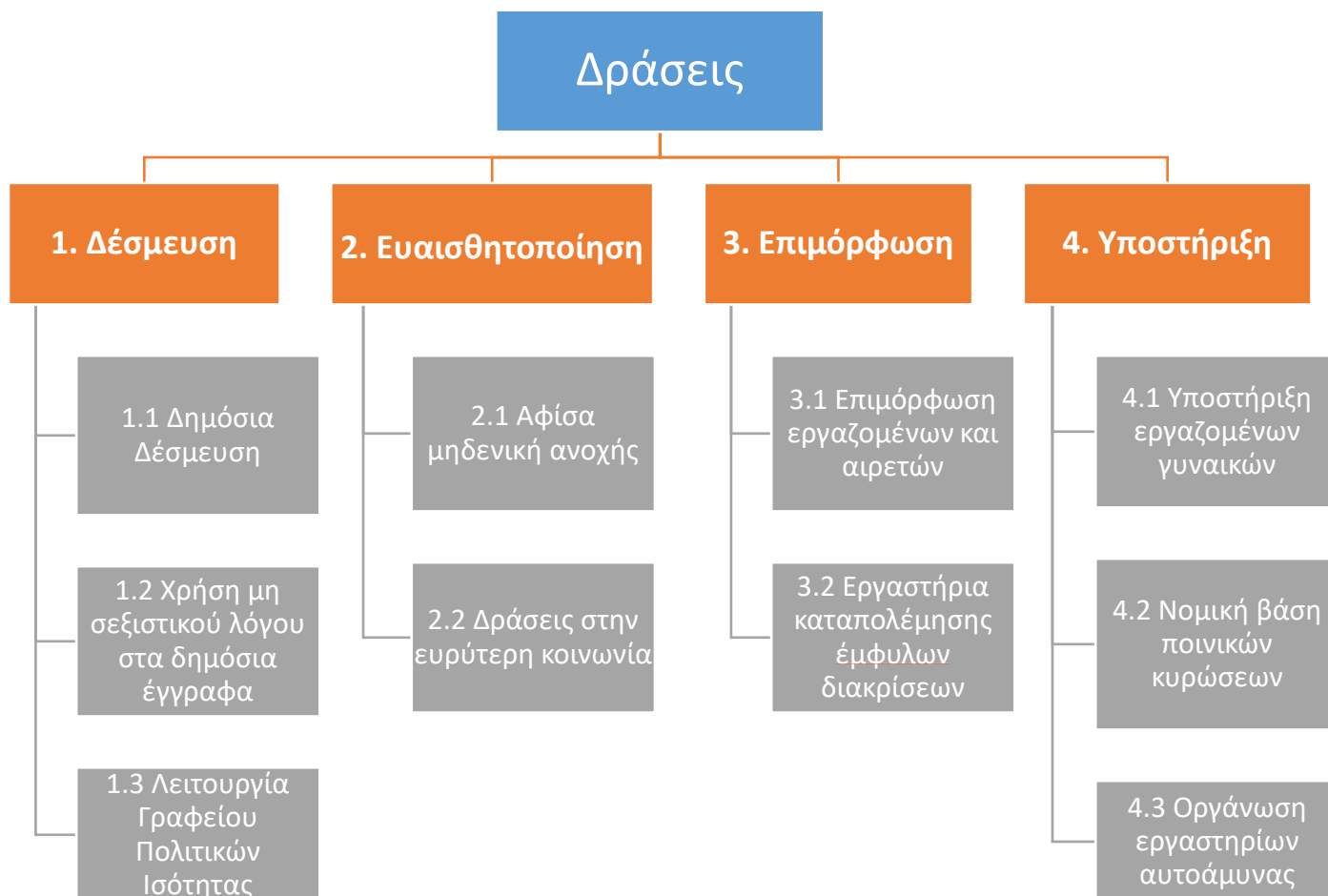
Η Ισότητα των Φύλων συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα για όλους και όλες καθώς και στοιχειώδη αξία για κάθε δημοκρατία. Προκειμένου να διασφαλιστεί αυτό το δικαίωμα, δεν απαιτείται μόνο η νομική αναγνώρισή του, αλλά και η εφαρμογή του σε όλους τους τομείς της ζωής: τον πολιτικό, τον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον πολιτιστικό.

Ο Δήμος Κοζάνης συμμεριζόμενος το ρόλο των τοπικών αρχών στην προώθηση της ισότητας των φύλων, όπως αυτός υπογραμμίστηκε στην Οικουμενική Διακήρυξη της Διεθνούς Ένωσης Τοπικών Αρχών, για τις γυναίκες στις τοπικές αρχές, ήδη από το 2008, με την απόφαση 62/2008, όπως αυτή αναφέρεται στο πρακτικό 2/18.02.2008 του αποσπάσματος της τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κοζάνης, ενέκρινε την υπογραφή του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες.

Η συγκεκριμένη απόφαση επικαιροποιήθηκε το 2011, με την απόφαση 529/2011, όπως αυτή αναφέρεται στο πρακτικό 20/26.09.2011, του αποσπάσματος της τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κοζάνης και ως συνέχεια αυτής ο Δήμαρχος Κοζάνης, στις 30 Νοεμβρίου 2011, σε ανοιχτή εκδήλωση για την γυναικεία κακοποίηση, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Βίας των Γυναικών υπέγραψε την Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες, παρουσία και της, τότε, Γενικής Γραμματέας Ισότητας των Φύλων.

Ο Δήμος Κοζάνης ανέλαβε δημόσια τη δέσμευση υπέρ της αρχής της Ισότητας των Φύλων και την ένταξη της διάστασης του φύλου στο σύνολο των πολιτικών του (gender mainstreaming).

4. Εξειδίκευση των προτεινόμενων δράσεων

4.1 Δέσμευση

4.1.1 Δημόσια Δέσμευση

1. Έκδοση από τη Δημοτική Επιτροπή Ισότητας ψηφίσματος προς το Δημοτικό Συμβούλιο Κοζάνης για δέσμευση σε μηδενική ανοχή στη σεξουαλική παρενόχληση και την καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων σε όλο το εύρος των υπηρεσιών και των δομών του Δήμου Κοζάνης.
 - Ψήφιση της Δημόσιας Δέσμευσης από το Δημοτικό Συμβούλιο.
 - Τοποθέτηση της Δημόσιας Δέσμευσης σε σταθερό σημείο στο δικτυακό τόπο του Δήμου Κοζάνης, διακίνηση της στα social media που διαθέτει και με τη μορφή Δελτίου Τύπου κοινοποίηση σε όλα τα Μ.Μ.Ε.
2. Ψήφιση από το Δημοτικό Συμβούλιο ενός κωδικού στον προϋπολογισμό του Δήμου Κοζάνης με συγκεκριμένο ποσό για την κάλυψη αναγκών υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα.
3. Επικαιροποίηση των υπάρχοντων Κανονισμών Λειτουργίας (οργανισμών, υπηρεσιών και οργάνων του Δήμου Κοζάνης) και προσθήκη σε όλους τους καινούργιους της διάστασης του φύλου και της μηδενικής ανοχής στο σεξιστικό λόγο και στη σεξιστική παρενόχληση.

4.1.2 Χρήση μη σεξιστικής γλώσσας στα έγγραφα του Δήμου Κοζάνης

- Ορισμός υπεύθυνου/ης δράσης (για εξουσιοδότηση κινήσεων και διευκόλυνση επικοινωνιών).
- Προετοιμασία εκπαιδευτικού υλικού, σύμφωνα με τον Οδηγό χρήσης μη σεξιστικής γλώσσας στα δημόσια έγγραφα, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων.
- Δήλωση των προϊσταμένων τμημάτων, στο Τμήμα Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, των υπαλλήλων που συντάσσουν διοικητικά έγγραφα ή εκφράζουν γραπτώς το δημόσιο λόγο του Δήμου Κοζάνης (π.χ. social media).
- Οργάνωση εκπαιδεύσεων ανά ομάδες εργαζομένων (σε επίπεδο τμήματος ή διεύθυνσης). Οι εκπαιδεύσεις μπορούν να γίνουν είτε δια ζώσης, είτε εξ αποστάσεως.
- Στις εκπαιδεύσεις συμμετέχουν υποχρεωτικά οι προϊστάμενοι/νες των τμημάτων.
- Παρακολούθηση από τους/τις προϊσταμένους/νες της εφαρμογής και παράλληλη υποστήριξη των υπαλλήλων.
- Δημιουργία ομάδας προϊσταμένων, οι οποίοι/ες συζητούν με τον υπεύθυνο δράσης, σε τακτά χρονικά διαστήματα και για ένα χρονικό διάστημα μέχρι την καθιέρωση της νέας κουλτούρας, τις απορίες τους, αλλά και τις καλές πρακτικές.
- Ενημέρωση και διακίνηση της δράσης στο δικτυακό τόπο του Δήμου Κοζάνης, στα social media που διαθέτει και με τη μορφή Δελτίου Τύπου κοινοποίηση σε όλα τα Μ.Μ.Ε.

4.1.3 Ενεργοποίηση Γραφείου Πολιτικών Ισότητας

1. Στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του Δήμου Κοζάνης στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού περιγράφεται η λειτουργία του Γραφείου Πολιτικών Ισότητας, ως εξής:

«Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για:

- τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών.*
- την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο.*
- την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών.*
- την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση.*
- τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων.*
- την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων».*

Δέσμευση, σε συνεργασία με τη διοικητική ιεραρχία της συγκεκριμένης Διεύθυνσης για την ενεργοποίηση του συγκεκριμένου γραφείου, την επικαιροποίηση των αρμοδιοτήτων του και τη στελέχωση του με κοινωνικό/ή επιστήμονα (με παράλληλα καθήκοντα).

2. Ορισμό ειδικού/ής σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert).

3. Ορισμός ξεχωριστής ενότητας στο δικτυακό τόπο του Δήμου Κοζάνης, όπου θα εμφανίζονται όλες οι δράσεις για την ισότητα, αλλά και τα τρέχοντα νέα από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης.

4.2 Ευαισθητοποίηση

4.2.1 Αφίσα μηδενικής ανοχής

- Δημιουργία αφίσας με μήνυμα για μηδενική ανοχή στη σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας.
- Στην αφίσα θα αναγράφονται και τηλέφωνα αναζήτησης βοήθειας, στα οποία θα μπορεί να απευθυνθεί κάποια εργαζόμενη.
- Η αφίσα θα αναρτηθεί σε μόνιμη θέαση στο δικτυακό τόπο του Δήμου Κοζάνης και σε όλα τα social media που διαθέτει.
- Η αφίσα θα τοιχοκολληθεί σε εμφανή σημεία σε όλα τα κτίρια που στεγάζονται υπηρεσίες του Δήμου Κοζάνης και των νομικών του προσώπων (σε μεγάλα κτίρια θα τοιχοκολλώνται όσες απαιτηθούν, ώστε να είναι αντιληπτές), αλλά και σε χώρους συγκέντρωσης κοινού (άθλησης, πολιτισμού κ.α.) οι οποίες λειτουργούν υπό την ευθύνη του Δήμου.
- Ορισμός σε κάθε κτίριο και χώρο, ενός/μιας υπευθύνου για τη διατήρηση σε καλή κατάσταση ή την αντικατάσταση της αφίσας, όταν αυτό απαιτηθεί.

4.2.2 Δράσεις στην ευρύτερη κοινωνία

1. Καμπάνια ενημέρωσης για την ύπαρξη του Ξενώνα στο Δήμο Κοζάνης. Στόχος είναι η ευρεία διάδοση της πληροφορίας για την ύπαρξη και λειτουργία Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών στην πόλη της Κοζάνης καθώς και τα τηλέφωνα στα οποία μπορεί να απευθύνεται οποιαδήποτε γυναίκα αντιμετωπίζει προβλήματα στη διαβίωσή της και χρειάζεται υποστήριξη. Προτείνεται η **τοποθέτηση ενημερωτικών αυτοκόλλητων**, όπου θα περιέχονται πληροφορίες σχετικά σε όσα αναφέρονται παραπάνω, σε χώρους που είναι προσβάσιμοι από γυναίκες.
 - Προτείνεται η συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις εστίασης ώστε να τοποθετηθούν τα αυτοκόλλητα σε γυναικείες τουαλέτες εστιατορίων, ταβερνών, καφετεριών, μπαρ, club, internet cafe κ.τ.λ. ώστε να καλύπτονται όλες οι ηλικιακές ομάδες.
 - Επιπλέον, σε συνεργασία με τον Εμπορικό Σύλλογο Κοζάνης μπορούν να τοποθετηθούν αυτοκόλλητα σε γυναικεία δοκιμαστήρια ρούχων.
 - Σε συνεργασία με τον Ιατρικό και τον Οδοντιατρικό Σύλλογο Κοζάνης να χρησιμοποιηθούν οι τουαλέτες των ιατρείων και οδοντιατρείων.
 - Μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντίστοιχα οι γυναικείες τουαλέτες σε δημοτικές και δημόσιες υπηρεσίες, στην Αστυνομία, στα Δικαστήρια, στα ΚΤΕΛ Κοζάνης, στα νυχτερινά σχολεία, στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, στο Πανεπιστήμιο, στο δημόσιο Ι.Ε.Κ., σε ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. και Κ.Δ.Β.Μ. και εν γένει σε όσες υπηρεσίες εξυπηρετούν κοινό.
 - Το περιεχόμενο του αυτοκόλλητου θα επιμεληθεί η επιστημονική ομάδα του Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών Δήμου Κοζάνης.

- Το αυτοκόλλητο μπορεί να σχεδιαστεί από γραφίστρια του Δήμου.
- Προτείνεται να είναι ένα πλαστικό αυτοκόλλητο ούτως ώστε να μη φθείρεται και να μπορεί να καθαρίζεται εύκολα όταν πραγματοποιείται ο καθαρισμός των χώρων όπου θα έχουν τοποθετηθεί, επιπλέον να μην ξεκολλάει εύκολα ώστε να μην απαιτείται η σύντομη αντικατάστασή του.
- Εφόσον τελεσφορήσουν οι επικοινωνίες με τους προτεινόμενους φορείς, η παραχώρηση μιας μικρής επιφάνειας από την τουαλέτα θεωρείται ότι δεν επιφέρει κάποια σημαντική επιβάρυνση ή αλλαγή στη λειτουργία του κάθε χώρου, από την άλλη πλευρά, η κάθε γυναίκα μπορεί να λάβει την πληροφορία και να σημειώσει πιθανόν τηλέφωνα όπου μπορεί να απευθυνθεί, μέσα στο πλαίσιο της ιδιωτικότητας που παρέχει το συγκεκριμένο μέρος. Ωστόσο, μπορεί να εξασφαλιστεί ένα ευχαριστήριο από την πλευρά του Δήμου στους χώρους (ιδιωτικούς ή δημόσιους) οι οποίοι θα δεχτούν να συμμετάσχουν σε αυτή τη δράση.

2. **Δημιουργία σειράς βίντεο** διάρκειας λίγων λεπτών (3'-5') που θα πραγματεύονται θέματα που αφορούν στις διάφορες μορφές βίας κατά των γυναικών, περιλαμβανομένων νέων μορφών βίας οι οποίες δεν είναι ακόμη ευρέως γνωστές και αναγνωρίσιμες, και διαφόρων παραμέτρων που επηρεάζονται από πατριαρχικές αντιλήψεις και επιδρούν με τη σειρά τους σε εκδηλούμενες συμπεριφορές. Στόχος είναι να φτάσει η πληροφορία στο κοινό που κάνει ευρεία χρήση των social media και επιλέγει το διαδίκτυο για να ενημερώνεται.

- Το περιεχόμενο των βίντεο και το τελικό αποτέλεσμα θα επιμελείται η επιστημονική ομάδα του Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών Δήμου Κοζάνης.
- Για τη δημιουργία των βίντεο θα εκτιμηθεί τόσο η ύπαρξη καταρτισμένου προσωπικού που γνωρίζει πως να δημιουργεί και να επεξεργάζεται βίντεο, όσο και το τελικό κόστος για τη δημιουργία τους.
- Τα βίντεο μπορεί να έχουν μία συγκεκριμένη συχνότητα δημιουργίας και διάθεσης, ανάλογα με τις δυνατότητες των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στην εν λόγω δράση, και για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- Για τη διάδοση των βίντεο θα εμπλακεί το γραφείο τύπου του Δήμου και θα χρησιμοποιηθούν τα όποια μέσα είναι διαθέσιμα π.χ. ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, στο facebook του Δήμου κ.τ.λ.

3. **Δημιουργία ηλεκτρονικού Βιβλίου «Γυναίκες της Πόλης».**

- Λήψη «συνεντεύξεων-μαρτυριών» γυναικών σε θέσεις ευθύνης, γυναίκες με διακρίσεις σε διάφορους τομείς (π.χ. πολιτισμού, αθλητισμού κ.ά.), γυναίκες που αγωνίζονται απέναντι σε προκλήσεις της καθημερινότητας.

- Ορισμός υπεύθυνου/ης δράσης (για εξουσιοδότηση κινήσεων και διευκόλυνση επικοινωνιών).
 - Αναζήτηση φορέων συνεργασίας και Προγραμματισμός δικτυώσεων μαζί τους, π.χ. ΔΙΕΚ Κοζάνης-αρμόδιες/ιοι καθηγήτριες/ες, φοιτήτριες/ες.
 - Πρώτος στόχος, η προσπάθεια συνεργασίας με το Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης Κοζάνης (ΔΙΕΚ)- ειδικότητας Δημοσιογραφίας, Συντακτών και Ρεπόρτερ ή άλλων διαθέσιμων φορέων.
 - Σχηματισμός ομάδων συμμετεχουσών/όντων (π.χ. φοιτητριών-φοιτητών) και ανάθεση αρμοδιοτήτων (σχηματισμός ερωτήσεων, λήψη & καταγραφή συνεντεύξεων, σχηματισμός ηλεκτρονικού βιβλίου κ.ά.).
 - Αναζήτηση και καταγραφή των προσώπων από τα οποία θα ληφθούν οι συνεντεύξεις-μαρτυρίες.
 - Σχηματισμός ηλεκτρονικού βιβλίου και παρακολούθηση της πορείας του από την/τον ορισμένη/ο υπεύθυνο και την ομάδα εργασίας.
 - Ενημέρωση και διακίνηση του ηλεκτρονικού βιβλίου/μέρη του περιεχομένου του ως δημοσιεύσεις στο διαδικτυακό τόπο (social media) του Δήμου Κοζάνης και του Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών Δήμου Κοζάνης και με τη μορφή Δελτίου Τύπου κοινοποίηση σε όλα τα Μ.Μ.Ε.
4. Δημιουργία **Μητρώου Αιρετών Γυναικών** στο Δήμο Κοζάνης και καταγραφή αυτών για το διάστημα 1835-2021.
- Ορισμός υπεύθυνου/ης δράσης (για εξουσιοδότηση κινήσεων και διευκόλυνση επικοινωνιών).
 - Αναζήτηση εγγράφων με καταγεγραμμένα τα μέλη των δημοτικών συμβουλίων Δήμου Κοζάνης σε βάθος χρόνου, σε συνεργασία με αρμόδιο/α υπάλληλο του Δήμου Κοζάνης. Απώτερος στόχος, ο εντοπισμός αριθμού γυναικών που εκλέχθηκαν.
 - Καταγραφή αιρετών Γυναικών σε Μητρώο.
 - Σύγκριση αριθμού γυναικών που υπέβαλαν υποψηφιότητα με το εκλεγμένο σχήμα και αριθμού που εκλέχθηκε, εν τέλει, από τον κόσμο.
 - Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε συνέντευξη τύπου.
5. Δημιουργία **Ραφιού Ισότητας** στην Κοβεντάρειο Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης
- Λήψη της σύμφωνης γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου
 - Σχεδιασμός της δράσης σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο και τα στελέχη της βιβλιοθήκης.

4.3 Επιμόρφωση

4.3.1 Επιμόρφωση εργαζομένων και αιρετών

1. Επιδίωξη υπογραφής πρωτοκόλλου συνεργασίας με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), κατόπιν, της ομάδας εργασίας που υλοποιήθηκε εξ αποστάσεως με τη συμμετοχή του Δημάρχου Κοζάνης, της Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου και Προέδρου της Επιτροπής Ισότητας, του Εντεταλμένου Συμβούλου σε θέματα Κοινωνικής Προστασίας και Παιδείας και υπηρεσιακών στελεχών με στελέχη του ΕΚΔΔΑ, για την υλοποίηση Επιμορφωτικών Προγραμμάτων για αιρετές/ούς και εργαζόμενες/ους, στις θεματικές της βίας κατά των γυναικών και της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας.
2. Υλοποίηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, των κλειστών (μόνο για υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου Κοζάνης) προγραμμάτων του Περιφερειακού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης Θεσσαλονίκης, του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης και συγκεκριμένα:
 - «Η οπτική του φύλου στην εργασία» και
 - «Πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών»
3. Υλοποίηση ημερίδας, με συναφή θεματολογία, για τους αιρετούς που συμμετέχουν στο Δημοτικό Συμβούλιο Κοζάνης.
4. Εξειδικευμένη επιμόρφωση των Προϊσταμένων Διευθύνσεων από το Κέντρο Ερευνών σε Θέματα Ισότητας.

4.3.2 Εργαστήρια καταπολέμησης των έμφυλων διακρίσεων

Σε συνεργασία με το Σύλλογο Εργαζομένων Δήμου Κοζάνης

- Υποβολή προτάσεων-τίτλων εργαστηρίων από την επιστημονική ομάδα του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Δήμου Κοζάνης. Ενδεικτικά θέματα εργαστηρίων:
 1. Εργαστήρι για την Σεξουαλική Παρενόχληση στον χώρο εργασίας
 2. Έμφυλα στερεότυπα στον χώρο εργασίας
 3. Ενδυνάμωση εργαζόμενων γυναικών και των πολλαπλών ρόλων τους
 4. Γυναίκα & εργασιακή ανέλιξη
 5. Ένας χώρος εργασίας χωρίς έμφυλες διακρίσεις
 6. Η «Αόρατη» εργασιακή κακοποίηση
 7. Εναρμόνιση εργασιακής & προσωπικής ζωής
- Συγκρότηση εκπαιδευτικών ομάδων εργαζομένων, ανά εργαστήριο από το Σύλλογο Εργαζομένων.
- Σχεδιασμός των εργαστηρίων στη βάση της ευελιξίας και της βραχείας διάρκειας. Τα εργαστήρια προτείνεται να είναι δια ζώσης, για την καλύτερη επίτευξη της βιωματικής μάθησης, αλλά εφόσον αυτό κριθεί απαγορευτικό μπορούν να γίνουν και εξ αποστάσεως.

- Ορισμός ημερομηνιών και ωρών διεξαγωγής των εργαστηρίων σε συνεννόηση με τους προϊσταμένους/νες των τμημάτων.
- Εξασφάλιση της αποδέσμευσης των εκπαιδευομένων από τα καθήκοντα τους, για την παρακολούθηση των εργαστηρίων.
- Οργάνωση ημερίδας κλεισίματος των εργαστηρίων, με τη συμμετοχή όλων των εκπαιδευομένων, στην οποία οι ίδιοι/ες οι εκπαιδευόμενοι/ες θα παρουσιάσουν τις εμπειρίες τους και τη δουλειά που έγινε στα εργαστήρια.
- Απόδοσης αναμνηστικής βεβαίωσης ολοκλήρωσης της παρακολούθησης στο τέλος της ημερίδας, από το Σύλλογο Εργαζομένων του Δήμου Κοζάνης.

4.4 Υποστήριξη

4.4.1 Υποστήριξη εργαζομένων γυναικών

1. Έναρξη συνεργασίας με το Κέντρο Ερευνών σε Θέματα Ισότητας, με απώτερο στόχο την υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας για τη δυνατότητα υποστήριξης εργαζομένων γυναικών του Δήμου Κοζάνης από το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών, την περιγραφή βημάτων και διαδικασιών στις περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης εντός των υπηρεσιών του Δήμου (εργαζόμενες, πολίτες), την εκπαίδευση των εμπλεκόμενων στα βήματα αυτά και τις πειθαρχικές κυρώσεις (ΕΔΕ).
2. Αποτύπωση των βημάτων και περιγραφή της διαδικασίας καταγγελίας της παρενόχλησης, υποστήριξης του θύματος και τιμωρίας του θύτη, μέσω της συνεργασίας και με πανεπιστημιακούς φορείς (π.χ. ΑΠΘ).
3. Έναρξη της συζήτησης: «Σεξουαλική παρενόχληση και δημόσιος χώρος» (π.χ. παρενόχληση σε ένα πάρκο, σε μια πλατεία κ.α.).

4.4.2. Νομική βάση πειθαρχικών κυρώσεων

Δημιουργία νομικής βάσης για τις πειθαρχικές κυρώσεις δημοτικών υπαλλήλων που κατηγορούνται για σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας.

4.4.3 Εργαστήρια αυτοάμυνας

- Ορισμός υπεύθυνης/ου δράσης (για εξουσιοδότηση κινήσεων και διευκόλυνση επικοινωνιών).
- Επαφή και διασύνδεση με τον Οργανισμό Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Κοζάνης.
- Αναζήτηση εξειδικευμένου προσώπου/ων σε θέματα Αυτοάμυνας.
- Δημόσια πρόσκληση συμμετοχής διαδικτυακά, με Δελτίο Τύπου & Αφίσες
- Ενημέρωση στο δικτυακό τόπο του Δήμου Κοζάνης & Ξενώνα Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών Δήμο Κοζάνης, στα social media που διαθέτουν και με τη μορφή Δελτίου Τύπου κοινοποίηση σε όλα τα Μ.Μ.Ε.

5. Παρακολούθηση

Για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης ορίζεται επιτροπή αποτελούμενη από τους/τις:

1. Πρόεδρο Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας
2. Εντεταλμένο/η Σύμβουλο Δημάρχου για θέματα Κοινωνικής Πολιτικής
3. Προϊστάμενο/η Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής
4. Ειδικό/ή σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert)
5. Εκπρόσωπο του Συλλόγου Εργαζομένων Δήμου Κοζάνης

Έργο της συγκεκριμένης επιτροπής είναι η διευκόλυνση υλοποίησης των προτεινόμενων δράσεων, η υποστήριξη των εμπλεκόμενων στελεχών, ο τελικός απολογισμός-αξιολόγηση της πορείας του Σχεδίου Δράσης, μετά την πάροδο των 2 ετών και η κατάρτιση του επόμενου Σχεδίου.

6. Επίλογος

Το παρόν Σχέδιο Δράσης αποτελεί μια πρώτη απόπειρα του Δήμου Κοζάνης να εντάξει και να συμπεριλάβει τόσο στη λειτουργία των υπηρεσιών του, όσο και στην επαφή με τους δημότες και τις δημότισσες τις αρχές της Ισότητας των Φύλων.

Στόχος είναι το Σχέδιο Δράσης αυτό να αποτελέσει μόνο την πρώτη-πilotική εφαρμογή η οποία θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός επόμενου πολύ πιο σύνθετου και ακόμη πιο οργανωμένου Σχεδίου Δράσης.

Το Σχέδιο Δράσης αυτό δεν είναι και δεν θα μπορούσε να είναι ένα στατικό σχέδιο. Αποτελεί μια δυναμική διαδικασία η οποία μπορεί να εξελίσσεται, συμπληρώνεται και βελτιώνεται σύμφωνα πάντα με την κείμενη νομοθεσία και τις απαραίτητες εγκρίσεις των αρμοδίων συλλογικών οργάνων, με απώτερο στόχο τη δημιουργία μιας κουλτούρας αποδοχής και σεβασμού προς όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως φύλου.